

SANAYİ-İ NEFİSE'DEN MİMAR SİNAN'A ÜNİVERSİTE YAYINCILIĞI

MSGSÜ
Açık Bilim Sanatlar Üniversitesi

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Yayınları

Kapak
Osman Hamdi Bey "*Okuyan Genç Emir*" (ayrıntı), 1905,
Tuval üzerine yağlıboya 168x268 cm. Walker Art Gallery, Liverpool.

SANAYİ-İ NEFİSE'DEN MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ'NE

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde yayın faaliyeti, Osmanlı'nın ilk sanat eğitim kurumu, 1 Ocak 1882'de kurulan ve müdürlüğünü Osman Hamdi Bey'in yaptığı Sanayi-i Nefise Mektebi ile başlar.

Türkiye'de üniversite yayıncılığının ilk örnekleri Darülfünun'a bağlı Fen, Edebiyat, Türkiyat ve İlahiyat fakültelerinin yayınlamış olduğu dergilerdir. Bu arada yayınlanan bazı ders kitapları dışında ciddi bir akademik yayına da rastlanmayan bu dönem, mütareke ve Birinci Dünya Savaşı'na kadar sürer.

Cumhuriyetle birlikte nisbi olarak bilimsel ve idari özerkliği kavuşan İstanbul Darülfünun'u 31 Temmuz 1933'de kapatılarak, yerine İstanbul Üniversitesi kuruldu. Cumhuriyet'le birlikte özellikle üniversite reformundan sonra akademik yayıncılıkta köklü atılımlar başlar. Bu dönemde ders kitaplarının basımına hız verildi. Özellikle Nazi Almanyası'ndan kaçarak, Türkiye'de görev yapmaya başlayan öğretim üyelerinin akademik eğitime getirmiş olduğu yenilikler, üniversite yayıncılığını da etkileyerek büyümesini sağlar.

Sanayi-i Nefise Mektebi'nin az da olsa 1910'lu yıllara kadar uzanan yayınlarını ilk örneklerden sayabiliriz. Ancak kurumun akademik anlamda yayınları, Cumhuriyet'le birlikte gerçekleştirilen harf devriminden sonra başlamış ve Güzel Sanatlar Akademisi adını aldıktan sonra çeşitlenmiştir. Ne var ki, bu gelişme aşamasında kurum, özellikle Namık İsmail'in müdür olduğu yıllarda öğretime yönelik eksiklerini başta mimarlık, tezeyinat, resim ve heykel bölümleri olmak üzere tamamlarken yayın alanında önemli bir çalışma gösterememiştir.

1940'lı yıllardan sonra Maarif Vekâleti'nin de akademik yayın alanına girmesiyle *Arkeoloji ve Etnografya*, *Türk Coğrafyası* gibi dergiler, Ana İlim Eserleri Serisi adı altında ders kitapları yayımına başlanır. Bu arada yine Maarif Vekaleti Güzel Sanatlar Umum Müdürlüğü'nün yayınlamış olduğu ve yazarlarının çoğunun Güzel Sanatlar Akademisi öğretim üyesi sanatçıların olduğu *Güzel Sanatlar* dergisinin de bir ilk olduğunu belirtmek gerekir.

Kitap basımı ve yayın çalışmaları, Burhan Toprak'ın akademiye müdür olarak atanmasıyla (1936) 1937'de başlar. Güzel Sanatlar Akademisi Neşriyatı adı altında başlayan yayınlar 40'lı yılların sonuna kadar devam eder. Basılan eserler arasında Rıfkı Melül Meriç'in *Türk Tezyinî Sanatları*, Nurullah Berk'in *Türkiye'de Resim*, Burhan Toprak'ın Louis Hourtickç'dan çevirip, derlediği üç ciltlik *Sanat Şaheserleri*, Tanpınar'ın Zühtü Müridoğlu ile birlikte çevirdikleri *Yunan Heykeli* gibi eserler sayılabilir.

Bundan sonra uzun bir duraklama yaşanır ve 1957'de bir iki ders kitabının dışında bir yayın görülmez. Kuşkusuz, bunda 1 Nisan 1948'de Güzel Sanatlar Akademisi'nin geçirdiği büyük yangının etkisini sayabiliriz; çünkü bu yangın sonunda kullanılamaz hale gelen bina ile birlikte atölyeler, yokolan sanat çalışmaları, yanan kitaplar vb. akademiye uzun yıllar sık mekân değiştiren 'göçebe' bir kurum haline soktu.

Güzel Sanatlar Akademisi'nde yayın faaliyet 1963'ten sonra yoğunlaşarak 70'li yıllara kadar sürdü. Bundan sonra mali nedenlerden dolayı yavaşlayan yayınlarda 1976'dan sonra bir artış görülür. Bu gelişmede, 1982'ye kadar Güzel Sanat-

Kapağında o dönemde *Şark Tezyinî Sanatları*'da hoca olan Hattat Necmeddin Okyay'ın yaptığı ebru çalışmasının yer aldığı *Güzel Sanatlar Dergisi*.

Yayınevinin "Güzel Sanatlar Akademisi Neşriyatından" başlığı altında yayınladığı eserlerden birkaçı.

lar Akademisi'nde yayın işlerini yöneten Mustafa Cezar'ın önemli çalışma ve katkılarını belirtmek gerekir.

1983'te Güzel Sanatlar Akademisi'nin yasayla Mimar Sinan Üniversitesi'ne dönüştürülmesi ve daha sonra da yapısal bir değişim yaşayarak Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi adını aldığı süreç içinde yayın çalışmaları durmamış, kitap ve dergi basımı artarak devam etmiştir. Bu dönemde her alanda yayın yapılmış, basılan kitap ve dergilerin kapağında iç tasarımına, baskısına vb. özen gösterilmiş, eserlerin seçiminde ve yayına hazırlanmasında belirli ölçütler getirilmiştir.

Ne var ki, bu canlanmaya rağmen yayınevi, gerçek anlamda bir akademik yayının genel ilkelerini, Türkiye’de varolan yayıncılık kurallarıyla birleştiren bir yapıya kavuşamamış; yayınlanan kitaplar, dergiler akademik çevrelerle birlikte genel okur kitlesine de ulaşma imkânı bulamamıştır.

Bu gerçeği ve üniversitemizin oldukça zengin olan yayıncılık mirasını temel alan Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Yayınları (MSGSÜ), önümüzdeki dönemde yeni bir yapılanma içine girip, akademik yayıncılığın dünya üniversitelerinde geçerli ilkelerini Türkiye’deki yayıncılık dünyasının işleyişi ile birleştirerek farklı ve yepyeni bir amacı hedefliyor.

Nasıl Bir Akademik Yayıncılık?

Genel anlamda bir üniversite yayınevi adını taşıdığı akademik kurumun içinde, ona bağlı ama “bağımsız, özgür ve bu anlamda özerk” işleyişe sahip kurumsal bir yapı olarak düşünülmelidir. Dünyada tüm üniversite yayınevleri bu temel ilkeleri temel alan yayın yapar; yayınevlerinin genel işleyişi, bu anlayışı benimsemiş kurullar ve bunların tespit ettikleri ilkelere uygun olarak yürütülür. Uluslararası akademik dünyada başarılarını yakından izlediğimiz, Oxford, Cambridge, Harvard, Yale vb. “university press”ler sözünü ettiğimiz temel ilkeleri benimsemiş ve onlarca yıl üniversite yayıncılığına örnek olmuş kurumlardır.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Yayınları’nın hedeflediği akademik yayıncılık, bu kurumların dünyada sürdürmekte olduğu üniversite yayıncılığı ve bunun ilkeleri olacaktır. Bunun için üniversitemizin hem ulusal hem de uluslararası alanda güçlü bir mirası ve zengin bir yayın potansiyeli bulunmaktadır.

MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI'NDA DEĞİŞİM

Yeni bir oluşumu hedefleyen MSGsÜ Yayınları, üniversite yayıncılığı anlayışında eskinin yayın mirasını, düşünce sistematüğini doğru değerlendiren, ileriye yönelik güçlü ve yenilikçi adımlar atmayı planlıyor. Bu anlamda MSGsÜ'nin Sanayi-i Nefise'den başlayarak günümüze uzanan yayın birikimi, bizlere güçlü bir miras sunarken aynı zamanda farklı yayın türlerinde değişik ürünler yaratma imkânı da vermektedir.

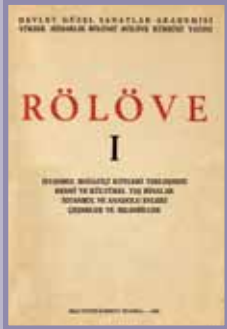
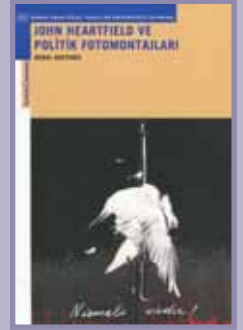
Buna bağılı olarak yeni oluşturulacak olan yayınevinin temel ilkelelerini belirlerken, MSGsÜ'nin tanımlanmış misyonuna uygun bir biçimde davranıp; akademik yayıncılıkta bağımsız, özgür ve eleştirel bir yayın anlayışını geliştiriyor ve bunun uluslararası planda da örneklerini verebilmeyi hedefliyoruz.

Ancak bu sayede, MSGsÜ Yayınları olarak ürettiğimiz eserlerin, bilginin ve sanatın toplumda, basit bir "meta" olarak değil; evrensel akademik değerlere uygun olarak 'özgür, rekabetçi, yenilikçi ve yaratıcı' bir içeriğe sahip kültürel ürünler olarak dolaşmasını sağlayabiliriz.

Güzel Sanatlar
Akademisi
Neşriyatı'ndan
Mimar Sinan Güzel
Sanatlar Üniversitesi
Yayınları'na

MSGSÜ
Açık Bilim Sanat Arşivi

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, köklü bir yayın geleneğine sahip olup, başta kurucusu Osman Hamdi Bey olmak üzere daha sonra gelen hocaları ve Güzel Sanatlar Akademisi mezunu yazarları ile Türkiye’de özellikle güzel sanatlar, sanat tarihi, sanat felsefesi, mimari, mimarlık tarihi, dekoratif sanatlar vb. alanlarda ilk yayın örneklerini vermiş bir kurumdur.

Bu nedenle önümüzdeki dönemde gerçekleştireceği yeni yayınevi yapılanmasıyla MSGÜ Yayınları, çoğu artık aramızda olmayan bu önemli yazarların tüm eserlerini yeniden yayına hazırlayıp, yeni kuşaklara ulaştırmayı hedeflemektedir. Bunlar arasında Osman Hamdi Bey, Halil Edhem, Sedat Hakkı Eldem, Rıfki Melül Meriç, Celal Esad Arseven, Mustafa Cezar, Burhan Toprak ilk akla gelen isimlerdir.

Bunun yanısıra özellikle akademi döneminde hocalık yapmış E. A.Egli, Bruno Taut, Leopold Levy, Martin Wegner, Marie Louise Sue vb. gibi yabancı sanatçılarla birlikte Nurullah Berk, Cemal Tollu, Sabri Berkel, Sedat Çetintaş, Asım Mutlu, Bedri Rahmi Eyüpoğlu, Zühtü Müridoğlu, Semra Germaner ve daha bir çok sanatçı ve yazarın eserlerini de basmayı planlamaktayız.

MSGÜ Yayınları, güzel sanatlardan mimariye, dekoratif sanatlara; edebiyattan tarihe, sosyolojiden felsefeye, antropolojiden arkeolojiye uzanan geniş yayın çerçevesi içinde telif eserlerin yanısıra çeviri eserlere de önem verecektir.

Bu alanlarda temel kitaplarla birlikte yeni çıkmış, tartışma yaratmış, kendi dallarındaki gelişmelerle birlikte yeni düşünceleri içeren kitapları da dilimize kazandıracaktır. Ayrıca temel başvuru kitapları ile ders kitapları da yayın önceliklerimiz arasında olacaktır.

Bu arada 2020 yılında yeni binasında, yepyeni bir müzecilik anlayışı ile kapılarını açacak olan İstanbul Resim ve Heykel Müzesi ve sergileri, yeni dönemdeki yayıncılık çalışmalarımızın önemli bir kaynağını oluşturacaktır.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Yayınları, sözünü ettiği-miz bu yeni yapılanma ile birlikte gerçek anlamda bir üniversite yayınevi olarak işlerlik kazanması, aynı zamanda tüm dünyada bir ‘uluslararası üniversite yayınevi’ düzeyine yükselmesini de sağlayacaktır.

Bu, hedeflerimizi gerçekleştirmek için adımlarımızı atmaya başlıyoruz.

Zengin Bir Miras Güçlü Bir Gelenek

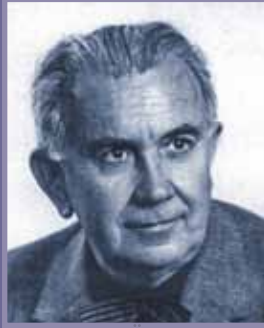
Bruno Taut

Celal Esad Arseven

Cemal Tollu

Ernst Arnold Egli

Nurullah Berk

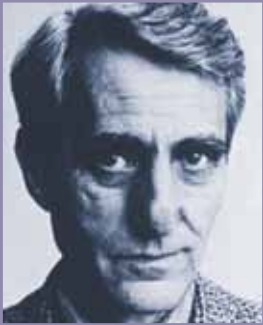
Rifki Melül Meriç

Sabri Berkel

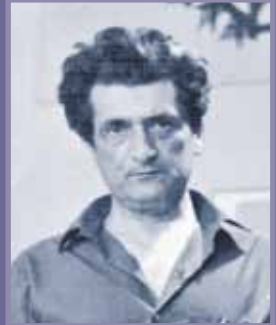
Sedat Hakkı Eldem

Zühtü Müridoğlu

Semra Germaner

Bedri Rahmi Eyüboğlu

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Yayınları

2019

Meclis-i Mebusan Cd. No: 24,
34427 Beyoğlu / İstanbul / Türkiye

Tel: 0212 252 16 00 • Dahili: 4280